

ב"ה

SMOT

2012. december 30 - 2013. január 5

Mózes II. könyve. 11 hetiszakasz 40 fejezet

Smot jelentése: Nevek

A könyv tudományos elnevezése Exodus - görög szó, jelentése: kivonulás Egyiptom országából. Lényegében az első könyv 46. fejezete névszerint sorolja az ősatyákat és nemzetségeit.

A bölcsek megemlítik, hogy amikor Egyiptom várfalához értek, akkor született Jocheved, Mózes édesanyja. A második könyv felsorolja Jákob fiait, Józsefen kívül, aki már Egyiptomban tartózkodott. Ezek férfi leszármazottai 70-en voltak. Hozzáadjuk a feleségeket, gyerekeket, szolgákat, szolgáló lányokat, tehát a háza népét, 400-at esetleg

ennél lényegesen többet is elérhet e szám.

Tanui lehetünk a hetiszakasz kapcsán az antiszemitizmus kialakulása menetének. A fáraó meghívására József hozzátartozói letelepedtek Gosen földjén. A kezdeti tisztelet kihűlt, felváltotta a gyűlölet. Új király került trónra, aki József érdemeiről nem akart tudni. József a hikszosziak uralma idején volt alkirály, a hikszosziak kiűzése után "nemzeti kormány" alakult Egyiptomban, akiket aggasztotta a zsidók nagy száma. "Megtelt velük az ország" - ami azt jelentette, hogy elhagyták Gosen földjét.

Elárasztották a színházakat, szórakozóhelyeket, esetleg hivatalokat. A féltékenységet felülről terjesztették. Populista szlogenekkel: a zsidók a háború esetén az ellenzékhez pártolnak. Ezért sem elengedni, - nehogy az ellenséget szaporítsák - sem az országban megtűrni nem akarták őket. Negatívumnak tüntették fel egykor nagyon dicsért József intézkedését, hogy a földet a király megvette, birtokolta, a paraszt tisztességgel haszonnal bérelte. Nehéz rabszolgamunkával felépítettek két várost Pitumot és Ramszést, ennek ellenére a szaporulatot nem tudták megakadályozni, mert a héberek feleségei mindent elkövettek, hogy a fáradságos munka után meleg otthon fogadja férjeiket.

Később a születendő fiúk megölésére akarták rábírní a héberek körében tevékenykedő bábaasszonyokat, Sifrát és Puát. Nevük arab eredetű, de Sifra ma már kedvelt ivrit név. A bábaasszonyok az életet kívánták segíteni hivatásuk szerint, nem a halált, ezért megtagadták az engedelmességet.

A Teremtő szép házakkal jutalmazta cselekedetüket. E tény bizonyítja, hogy a szülésznők nem zsidók voltak, hiszen velük szemben természetes elvárás lehetett volna a királyi rendelet szabotálása.

Mózes, bölcsőben, a Nílusban

Kegyetlenebb parancsot adott ki az uralkodó. Mindenki számára kötelezővé tette a születendő fiúk vízbejuttatását. Jocheved, Mózes anyja gyékénykosárba rejtette el fiát, és a folyóba tette, amikor a fáraó lánya szolgálói kíséretében fürödni ment. A hercegnő megtalálta a kosárkát, kihúzta a vízből. Innen a fiú neve: Mose - a vízből mentett.

Mirjam Jochevedet ajánlotta bábának. Mózes felnövekedett. A nép között járva tapasztalta a rabszolgahajcsárok kegyetlenségét. Egy ilyen különlegesen kegyetlen kínzást nem tudott végignézni, az igazságra érzékeny Mózes leütötte az ütlegetőt és elrejtette a homokba. Kitudódott az eset. Mózesnek menekülni kellett, Midjánba távozott. Itt újabb igazságtalanságot látott. Pásztorlányok Jitró gyermekei atyjuk nyáját akarták megitatni, de a férfiak elkergették őket. Mózes a gyengék védelmére kelt és megittatta a főember nyáját, aki feleségül adta hozzá Ciporát, a lányát.

A pásztor a nyáját legeltette, amikor észrevette, egy báránkjája hiányzik. Keresésére indult. Látta, az állatka a pataknál ivott. Mózes feljajdult: "te szomjas voltál és én nem vettem észre".

Mózes és az égő csipkebokor

Az Örökkévaló tapasztalta, hogy igaz pásztorra lelt, őt szemelte ki a nagy feladatra: legyen egy egész nép pásztor, vezére. Megjelent Mózes előtt az égő csipkebokorban. Mivel az édig hallatszott Izrael jajkiáltása. Megemlékezett a Teremtő a szerződésről, amelyet Ábrahámval, Izsákkal és Jákobbal kötött, elhatározta, hogy kivezeti Izrael fiait Egyiptomból.

Mózes szabódott. Nehéz beszédűségére hivatkozott. A Gondviselés Áront, a testvérét jelölte mellé, legyen tolmácsa. Vigyék a népnek az üzenetet, "Ehje aer ehje" A lét vagyok. Atyátok I...ne, ez az én emlékeztető nevem, nemzedékről nemzedékre. Mózes találkozott Áronnal, fivérével és elindultak a parancs szerint összegyűjtötték Izrael véneit, előadták jövetelük célját és a nép hitt nekik.

Deutsch Gábor

Forrás: www.or-zse.hu